

РЕШЕНИЕ

№ 38

гр. София, 05.11.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-8, в закрито заседание на пети ноември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Мария Бойчева

като разглежда докладваното от Мария Бойчева Фирмено дело № 20211100800047 по описа за 2021 година

и за да се произнесе, съобрази следното:

Производството е по реда на чл. 595 и сл. от ГПК вр. с чл. 15 и сл. от Закона за вероизповеданията.

Производството по делото е образувано по заявление с вх. № 17879/23.09.2021 г., подадено от С.А.А. – председател на религиозна общност с наименование “Б.А.Ц.”, за първоначална регистрация на същата по реда на Закона за вероизповеданията.

Софийски градски съд, след като обсъди подаденото заявление и прецени писмените доказателства по делото, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

В случая е поискано вписване на религиозна общност в регистъра на религиозните институции по чл. 18 от ЗВ, воден от СГС.

Във връзка с подаденото заявление и на основание чл. 16 от ЗВ, с разпореждане от 27.09.2021 г. съдът е изискал експертно становище от Дирекция “Вероизповедания” на Министерския съвет относно искането за регистрация на вероизповедание “Б.А.Ц.”.

Видно от експертно становище с вх. № 24367/29.10.2021 г. на Дирекция “Вероизповедания” на Министерския съвет, от канонична гледна точка становището е негативно. Посочени са също противоречие на разпоредба от устава със ЗВ, неяснота относно начина за формиране на епископата, разпоредба в устава, вменяваща без законово основание на Дирекция “Вероизповедания” на Министерския съвет функции по прекратяването на религиозната институция, др.

Съгласно нормата на чл. 14 от ЗВ, религиозните общности могат да придобиват статут на юридическо лице при условията и по реда на този закон.

Съдът в настоящото производство извършва проверка за спазването на императивните разпоредби на закона и спазване на изискванията за вписване.

При извършената от съда проверка по подаденото заявление се установява, че заявлението изхожда от легитимирано лице в регистърното производство – председателя на религиозната общност.

Конституционно закрепеното право на сдружаване не е безусловно - то следва да се упражнява в съответствие със законите, които регламентират съответното обединение, в случая Закона за вероизповеданията.

Положителните предпоставки за вписването на религиозната общност в регистъра са наличието на доброволно обединение на физически лица за изповядване на дадена религия, извършване на богослужение, религиозни обреди и церемонии (чл. 9 вр. с § 1, т. 2 от ДР на ЗВ), приет устав с минимално необходимото съдържание по чл. 17 от ЗВ, наименование и седалище на общността, които да не съвпадат с тези на друга вече регистрирана религиозна институция (чл. 18, т. 2 вр. с чл. 15, ал. 2 от ЗВ), избрани органи на управление и представителство (чл. 18, т. 3 и т. 4 от ЗВ).

Както е посочено в експертното становище на дирекция “Вероизповедания”, в устава се отправят квалификации като “господстващото” православно вероизповедание (юрисдикция). Съгласно чл. 10, ал. 1, изр. първо и второ от ЗВ, от законодателя е прието като традиционно вероизповедание в Република България източното православие, което има историческа роля за българската държава и актуално значение за държавния ѝ живот.

В представения от заявителя устав са заложени убеждения, които са изразени с отрицателни изрази като “недопустима”, “необяснима”, “неприемлива”, насочени към критикуване на реформи, участие на духовни лица в “светски организации”, “тайни общества”, “служби на ДС” и други. Всички тези квалификации навеждат на извода, че религиозната общност клони не към задоволяване на духовните нужди и верски потребности на общността, а към изразяване на политически лозунги и цели, което е забранено съгласно чл. 13, ал. 4 от Конституцията на Република България и съответно чл. 7, ал. 2 от ЗВ.

В допълнение, негативните квалификации в устава са насочени срещу правата на други лица от други религиозни общности, което е забранено съгласно чл. 7, ал. 1 от ЗВ.

С оглед на това, изложените в преамбюла на устава убеждения противоречат на чл. 7, ал. 1 и ал. 2 от ЗВ, което представлява пречка за регистрация на религиозната общност (по аргумент от нормата на чл. 7, ал. 3 от ЗВ).

Следва да се посочи също, че представеният устав не отговаря на минималното необходимо съдържание по чл. 17 от ЗВ, доколкото има неяснота относно начина за определяне на лицето, които представлява вероизповеданието. Посочено е в чл. 4, ал. 6 от представения устав, че председателят на Българската автономна църква се избира на събор, но и при извънредна ситуация. Следователно не е изпълнено изискването на чл. 17, т. 5, предл. второ от ЗВ.

Съгласно чл. 4, ал. 11 от устава, при прекратяване на религиозната институция се вменяват функции на Дирекция “Вероизповедания” на Министерския съвет – за ликвидацията да ѝ се изпратят ликвидационните

документи. Това излиза извън правомощията на Дирекция “Вероизповедания” по разпоредбата на чл. 35 от ЗВ. Също така, съгласно чл. 20а, ал. 1, т. 1 от ЗВ, от компетентността на Софийски градски съд е прекратяването на регистрацията по искане на религиозната общност. Поради това следва да се приеме, че уговореното в устава противоречи на императивни разпоредби на закона.

Доколкото уставът е приет на учредителното събрание, то не могат да бъдат дадени указания за отстраняване на нередовности, защото това означавало свикване на ново учредително събрание и съответно приемане на нов устав.

За изчерпателност на изложението следва да се посочи, че религиозната общност “Б.А.Ц.” се определя съгласно чл. 2, ал. 1 от представения устав като неотделима част от Едната, Свята, Съборна и Апостолска църква и е възприела нейната богослужебна практика. Така съгласно чл. 10, ал. 1, изр. трето от ЗВ е определена самоуправляващата се Българска православна църква – изразител на източното православие, която под името Патриаршия е правоприемник на Българската Екзархия и е член на Едната, Свята, Съборна и Апостолска църква.

В чл. 2, ал. 4 от представения устав е посочено, че “основа на нашата вяра е установения Никео-Цариградския Символ на Вярата”.

Според разбирането на Православната църква (източното православие), тя е Една, Свята, Съборна и Апостолска църква (Никео-Цариградски символ на вярата).

В Православната църква днес има 14 автокефални Поместни църкви. От тях патриаршии са Константинополската, Александрийската, Антиохийската, Иерусалимската, Руската, Грузинската, Сръбската, Румънската и Българската; автокефални архиепископии са Кипърската, Гръцката, Албанската и Чехословашката, а автокефална митрополия е Полската (Финландската и Японската църкви са автономни). Затова “автокефален” не е израз на титлата на председателя на поместната църква (той може да бъде наречен патриарх, митрополит или архиепископ в зависимост от местната употреба), а на правото на пълна административна независимост, официално призната от всички църкви (така в част от определението “автокефална църква” в Православен речник, достъпен на интернет сайт: <http://www.pravoslavieto.com/rechnik/index.htm>).

Поради горното и с оглед прокламираното верско убеждение в представения към заявлението устав може да се заключи, че процесната религиозна общност няма своя същностна идентичност, която да я отграничи от православното вероизповедание в Република България, чийто изразител е Българската православна църква съгласно чл. 10, ал. 1 от ЗВ. Православният характер на вероизповеданието, какъвто претендира да има процесната религиозна общност, трябва да произтича от формалното членство на църквата в Едната, Свята, Съборна и Апостолска църква, а не от волята на обединилите се лица, както е посочено по-горе. В случая няма данни обединението да е признато по съответния формален ред като неотделима част от Едната, Свята, Съборна и Апостолска църква, независимо от соченото в чл. 2, ал. 1 от представения със заявлението устав (така в Решение № 23/23.08.2021 г. по фирмено дело № 35/2021 г. по описа на Софийски градски съд, Търговско отделение, VI-20 състав).

По изложените съображения съдът намира, че вписването в регистъра на религиозна общност с наименование “Б.А.Ц.” следва да бъде отказано.

Водим от горното, СЪДЪТ

РЕШИ:

ОТКАЗВА вписване в регистъра по чл. 18 от Закона за вероизповеданията при Софийски градски съд на религиозна общност с наименование “Б.А.Ц.” по заявление с вх. № 17879/23.09.2021 г., подадено от С.А.А. – председател.

Решението подлежи на обжалване с частна жалба пред Апелативен съд–София в едноседмичен срок от връчването му на заявителя.

Съдия при Софийски градски съд: _____